

הערבים יכולים לקבל לפתע את כל הדרישות של ישראל ובכל זאת תאיים על ישראל סכנת השמדה במילחמה - ביגלל

גבולות וביטחון **המתחדל הגורלי**

(מאמר שני)

מעין הקדמה

ההשקפה הצבאית היא, מטבע ברייתך, שמרנית, ניצית וחשדנית.

שמרנית, כי מה שהיה טוב מוטב שיהיה עד שיוצע טוב ממנו - ויזכר ככזה. אקספרימנטים פוזיטים מחירם חייאדם, מפלה במילחמה או אובדן עם ומדינה, בינלאומיים. מוסכמות ישנות ומכוחות, כוחן יפה הן מחייבות; וזה המבקש לסתורן או להחליפן, עליו - ולא על הנהג לפיהן - חובת ההוכחה.

ניצית, כי עקרונות, כמה שיותר כוח ויותר טרייטוריה, הרי זה משובח; והסייגים חלים רק על הכוח. שגידולו מעל שיעור מסויים ביחס לשטח - מה שיוצר צפיפות מוגזמת של כוחות בשטח הנתון - יזיק. סייג זה איננו חל על השטח, תוספת שטח תמיד מזעילה, היא תזיק אך ורק אם ייעשה בה שימוש לא נכון. אך הרי אנו עוסקים בגורם-שטח שממדיו המחולטים טקטיים (כלומר, שגמד במונחי זמן-ורחב של קילומטרים בודדים ודקות), או, לכל היותר, של עשרות קילומטרים ושעות). לכן עבורנו, ודאי הדבר שכל תוספת לגורם-השטח וכל גרישה ממנו הם תמיד, "חשיבים", ובנקל ייעשו אף "חיוניים".

האופיין השלישי של ההשקפה הצבאית, החשדנות, נזכר יותר, "החשדנות-הודאות", ראוי, בענייננו, לתשומת-לב מיוחדת.

כמו כל מערכת שילטונית-יעודית אחרת, ובמידת תוקף שאין למעלה ממנה, חייבת המערכת הביטחון-נית-הצבאית להיות נכונה להגשים את ייעודה, קיום הביטחון-הצבאי של המדינה, בכל מצב אפשרי. "כל מצב פירושו - "מן הגרוע ביותר האפשרי ומטה". לכן, יכולת המערכת הזאת לעמוד בתנאי ראשוני, הכרחי וקבוע זה, מותנית בהיותה חושבת, מעריכה, דורשת, מכינה ומתוכננת, לפי הקריטריון של, "המיקרה הגרוע האפשרי" (התיבה האחרונה מבטיחה אי-חריגה מתחומי הסבירות אל עולם פרוץ, של אפשרויות ומיקרים דימינטיים).

"המיקרה הגרוע האפשרי" משמעו לא רק "חשדנות", אלא גם "ודאות": אויב-בכוח ואיום-בכוח יתפסו וישר פיעו, לעניין הביטחון-הצבאי (או המיבצע הצבאי) כאויב וכאיום בפועל. שהרי, ברמה האיסטרטגית, מחייבך, הרי מיקרה הגרוע האפשרי" להניח, כמוכן מאליו ותמיד, שי ממש ברגע זה נפלה אצל המחליט שבצד האויב-בכוח, ההחלטה לממש את האיום-בכוח הגלום בו וליוזם מהלכים, שיוליכו למילחמה ביניכם - אבל אתה עדיין אינך יודע זאת.

מבחינת המתנגד-האיסטרטגית משמע הדיבר, שיוביים ולמשך כל פרקיומן שיודרש,

מאת

בנימין עמידרור

כמו כל מאמריו של הפרשן הצבאי של "העולם הזה", מבטא גם זה את השקפתו האישית של הכותב, ומתפרסם כתרומה לוויכוח הכללי.

שנה אחר שנה, עליו להימצא במצב איפסרי טני כזה שיקנה לו את היכולת לשמור על ביטחון הצבאי גם אם תינחת עליו, במפתיע, הרי מכה האיסטרטגית המירבית שמשוגג לה האויב ייב-בכוח.

עצם נכונותה, הכרחותה וקבילותה של תפיסה זו מוסכמים על דעת כל העולם, ומזנחים ביסוד הסיפורים ושיטת הכוונות של נאט"ו, למשל, וכן של כל מדינה או חבר-מדינות, הרואים עצמם מאויימים. ההבדלים הם רק של דרגה - מבחינת גורם "האויב", גורם "הזמן" והמרחב", או גורם "אפשרויותינו". כאן נעוץ גם ההסבר, ליומיומיותם וכללותם-בעיקרון של כוונות נאט"ו (כדוג' מה) ושל מאמצי המעקב והאיתור המודיעיניים שברית זו, וכל מאיים-בכוח אחר, מפעילים.

"החשדנות", שמוליד קריטריון, "המיקרה הגרוע האפשרי", מתבטאת בהנחה משולשת, לפיה האויב-בכוח אכן

מפיק מן הפוטנציאל הלאומי שלו את מירב העוצמה הצבאית; ועתיד להפעיל אותה להשגת מטרתיו המדיניות המירביות, ובאופן היעיל ביותר האפשרי - כלומר, בנסיבות הגרועות ביותר לנו הנוחות ביותר עבורו. "הודאות" הנובעת מאותו קנה-מידה מחייבת אותנו להניח, כי כל הדברים הרעים החשדות האפלים הללו אינם אפשרות גרידא, אלא ממשות קיימת, שכבר עקשני עומדת ונושפת על צווארנו ואם לא נהיה נכונים לקראתה, ודאי הדבר ובטוח, שגורלנו אמנם נחרץ לכלייה.

השפעת מאפיין "החשדנות-הודאות" צריך שתלכש אצלנו צורה הריפה וקיצונית מן הרגיל - וזו צריכה גם להיות נקודה מרכזית במאמצינו להסביר לאחרים, מה שלפי מושגיהם ובתנאיהם מתקבל אולי, כרגשות ועציבות מופרזות וכחששות בלתי-ריאלית שלנו. שהרי, תהא אשר תהא ההערכה המציאותית-הקונקרטית של כל אחד, ביחס לכוונות ול-מטרות המילחמה של מדינות-ערב, הרי אם, או כל עוד, קיימת אפשרות כלשהי כי מדינות אלו - כולן או חלקן, כעת או בעתיד - שואפת או ישאפו לכיבוש ישראל ולהשמדתה, אין לנו מנוס, על פי קריטריון "המיקרה הגרוע האפשרי", אלא להודקק לצורך הביטחון-הצבאי למצב איסטרטגי כזה, שתכונותיו ייצרו לנו את היכולת לעמוד ביעילות, ולכל הומון שיודרש, בפני האיום הזה - ועל פי ההנחה שהתממשותו ודאית, וגם תיעשה בנסיבות הגרועות ביותר עבורנו.

כפל חריפות ותוקף להשפעת "החשדנות-הודאות" על עיצוב יסודות ביטחון הצבאי, מקנה חופעת חוסר-האיוון הקיצוני והקבוע, בניינו ובין הערבים, לעניין משמעות תוצאות המילחמה. מדינות-ערב - כולן, לפחות עד עתה - יכלו ליוזם מילחמה בנפש שקטה, משום ידיעתן הברורה, שכל סיכון אשר הן נוטלות על עצמן, לעולם יהיה, מבחינה איסטרטגית ולאומית, "סיכון מחושב" - כלומר, אפילו יתממש במלואו, אין צפויה להן קטסי-טרופה לאומית שאינה ניתנת להשבה; אלא, תמיד יוכלו, כעבור פרקיומן לא ממושך (שנים ספורות) לשוב וליוזם מילחמה נוספת - וכן ולהא, בלי סוף, עד ניצחונן הסופי. תיוה זו קיימת במוצהר אצל הערבים ורק לפני כמה שבועות שב אסד תודיע, כי הערבים ינהלו, לפי הצורך, גם "עוד מאה מילחמות" נגד ישראל.